

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

ALGEMENE KAMER

ZAAK VAN VRM t. NV VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE

(dossier nr. 2018/322)

BESLISSING nr. 2018/021

23 april 2018

In de zaak van VRM tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (algemene kamer), samengesteld uit:

Dhr P. SOURBRON, *voorzitter*,
Dhr C. ADAMS, *ondervoorzitter*,
Dhr R. LANNOO,
Mevr P. VALCKE,
Mevr K. VAN DER PERRE, *leden*,

en Dhr D. PEEREMAN, *griffier*,

Na beraadslaging op 23 april 2018,

Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge de algemene opdracht, vastgesteld bij kaderbeslissing van 14 juli 2014 tot het uitvoeren op bepaalde tijdstippen en op basis van steekproeven van gerichte controles inzake de naleving van de regels en voorschriften aangaande commerciële communicatie door de Vlaamse televisieomroeporganisaties, werd door de onderzoeksceel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzending van 'Dagelijkse Kost' d.d. 2 februari 2018 via het omroepprogramma Eén, aan een onderzoek onderworpen.
2. Op 13 maart 2018 legt de onderzoeksceel van de VRM aan de algemene kamer van de VRM een rapport voor aangaande mogelijke overtredingen van de regelgeving tijdens de bovengenoemde uitzending.
3. Op 26 maart 2018 beslist de algemene kamer van de VRM om, op basis van het onderzoeksrapport, tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel, een procedure op tegenspraak op te starten.
4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 27 maart 2018 aan VRT meegedeeld.

5. VRT bezorgt de schriftelijke opmerkingen van 13 april 2018 aan de VRM.
6. VRT maakt geen gebruik van de mogelijkheid om mondeling toelichting te geven op de zitting van 23 april 2018.

DE FEITEN

7.1. De onderzoeksceel stelt vast dat de aflevering d.d. 2 februari 2018 van het programma 'Dagelijkse Kost', een Vlaams kookprogramma en productie van 'Hotel Hungaria', omstreeks 18u15 begint en veertien minuten duurt.

Volgens de onderzoeksceel wordt aangegeven dat het programma productplaatsing bevat : rechts bovenaan het beeldscherm wordt het PP-logo bij de aanvang en aan het einde van het programma geprojecteerd.

Het programma bevat onder meer productplaatsing voor 'Imperial', 'Kitchen Aid' en 'Pur Natur'. Dat laatste is een merk voor producten zoals yoghurt, melk, boter, room en ijs.

Voor en na het programma worden sponsorboodschappen voor 'Libelle' en 'Krëfel' uitgezonden. Tijdens de aftiteling van het programma worden eveneens de sponsors 'Scotch&Soda' en 'Imperial' vermeld.

7.2. De onderzoeksceel stelt vast dat de melk 'Pur Natur' reeds bij het begin van het programma in het midden van het werkblad wordt geplaatst waardoor de verpakking met het duidelijk leesbare logo van 'Pur Natur' centraal in beeld verschijnt. Het product wordt meermaals gedurende het gehele programma gebruikt. Het logo 'Pur Natur' komt meermaals zeer prominent en duidelijk leesbaar in beeld. Ook wordt boter van 'Pur Natur' gebruikt. Het merk 'Pur Natur' wordt niet auditief vermeld.

Op deze manier komt het product van 'Pur Natur' volgens de onderzoeksceel gedurende twee minuten prominent in beeld.

De onderzoeksceel merkt op dat het logo van 'Pur Natur' naar het einde van het programma toe minder in beeld wordt gebracht.

De onderzoeksceel is van oordeel dat het product 'Pur Natur' hierdoor overmatige aandacht krijgt waardoor het programma niet voldoet aan artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet.

TOEPASSELIJKE REGELS

8. Artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet bepaalt :

“De programma’s die productplaatsing bevatten, voldoen aan al de volgende voorwaarden :

(...)

3° het product of de dienst in kwestie krijgt geen overmatige aandacht.”

A. Argumenten van de aangeklaagde omroeporganisatie

9.1. VRT deelt mee samen met het productiehuis afspraken te hebben gemaakt met bepaalde samenwerkingspartners, waaronder ‘Pur Natur’, voor de levering van producten nodig voor het programma. De omroeporganisatie bevestigt dat het in dit geval om productplaatsing in natura gaat.

VRT legt uit dat de televisiekok in de bewuste aflevering de traditie eert van het maken van pannenkoeken voor Maria-Lichtmis. Hij geeft de kijker mee hoe deze een feestelijke variant van dit gerecht met banketbakkersroom en warme chocoladesaus – “een Mikado” – kan bereiden.

De omroeporganisatie merkt op dat voor de drie bereidingen (banketbakkersroom, chocoladesaus en pannenkoeken) melk nodig is. In de bewuste aflevering zet de kok alle ingrediënten, waaronder de melk van het merk ‘Pur Natur’, voor de bereiding klaar. Dergelijke voorbereidende handelingen liggen volgens VRT in de natuurlijke workflow van een kok, zeker wanneer er drie bereidingen snel op elkaar volgend moeten worden afgewerkt. Aangezien de melk, behalve voor de bereiding van banketbakkersroom waarmee de aflevering meteen aanvat, later ook de basis is voor de bereiding van de chocoladesaus en het pannenkoekenbeslag, is het volgens de omroeporganisatie logisch dat die melk binnen handbereik blijft staan, net zoals de eieren, die later ook in het beslag zullen worden gebruikt.

9.2. VRT herinnert er aan dat zij reeds in een vorige procedure het bijzonder sprekende en in het oog springende logo van het merk 'Pur Natur' erkend hebben. De omroeporganisatie legt uit dat zij, naar aanleiding van de beslissing in die procedure en de centrale plaats die de producten bij sommige bereidingen kunnen innemen op het werkblad van de televisiekok, samen met het productiehuis een aantal voorzorgsmaatregelen genomen en ingrepen gedaan hebben. De omroeporganisatie hoopt dat die maatregelen en ingrepen aantonen dat zij een aangepaste aanpak hanteren en dat de nodige inspanningen worden geleverd om het opvallende karakter van het betrokken logo van 'Pur Natur' af te zwakken.

Zowel de omroeporganisatie als het productiehuis zijn ook van mening dat in dit geval geen overmatige aandacht aan het product wordt besteed, zeker in beschouwing genomen dat de bus melk voor alle bereidingen en de afwerking ervan in de aflevering wordt gebruikt.

9.3. Ten slotte deelt de omroeporganisatie de kijkcijfers en het marktaandeel mee.

B. Beoordeling

10.1. Overeenkomstig artikel 99 van het Mediadecreet is het omroeporganisaties toegestaan om programma's uit te zenden die productplaatsing bevatten, tegen betaling dan wel na gratis aanlevering van de betreffende goederen of diensten (zoals bij productiehulp).

Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat in het programma 'Dagelijkse Kost', zoals uitgezonden tijdens de onderzochte periode, productplaatsing aanwezig is. Dit wordt niet betwist door VRT, die het PP-logo bij de aanvang, na de onderbreking en aan het einde van elke aflevering heeft aangebracht.

10.2. Artikel 100, § 1, van het Mediadecreet bepaalt de voorwaarden waaraan programma's die productplaatsing bevatten, moeten voldoen. Zo mogen onder meer de producten of diensten in kwestie geen overmatige aandacht krijgen.

10.3. Uit de beelden en het onderzoek blijkt dat in het programma 'Dagelijkse Kost' van 2 februari 2018 productplaatsing voor 'Pur Natur' aanwezig is, waarbij de opstelling van het betrokken product en de duurtijd waarin dit in beeld komt van dien aard zijn dat VRT de limieten overschrijdt van de aandacht die ingeval van productplaatsing aan het product in kwestie mag worden besteed.

Niettegenstaande het verweer van de omroeporganisatie dat ingrepen en voorzorgsmaatregelen genomen zijn sinds de vorige procedure, blijft de vaststelling dat er sprake is van een prominente aanwezigheid van het product van 'Pur Natur' op het werkblad, waarbij het logo nog steeds gedurende twee minuten van het veertien minuten durende programma heel duidelijk zichtbaar en centraal in beeld wordt gebracht. Hierdoor is er sprake van overmatige aandacht.

De argumenten dat het klaarzetten van de ingrediënten tot de natuurlijke workflow van een kok horen, dat de melk van het desbetreffende merk in de drie bereidingen van de betrokken aflevering gebruikt moet worden en daarom binnen handbereik moet blijven staan, verantwoordt niet dat de producten op zo een wijze in beeld moeten worden gebracht en op het werkblad moeten worden geplaatst dat ze prominent aanwezig zijn, zeker niet wanneer de omroeporganisatie zich terdege bewust is van het bijzonder sprekende en in het oog springende logo van het betrokken merk. Die argumenten rechtvaardigen niet waarom bijvoorbeeld moet worden ingezoomd op het logo 'Pur Natur' wanneer de melk in de maatbeker wordt gegoten noch waarom de melkbus telkens zo op het werkblad wordt geplaatst dat het logo duidelijk zichtbaar en leesbaar is.

Door op de hierboven beschreven wijze overmatige aandacht te besteden aan het merk 'Pur Natur' tijdens het programma 'Dagelijkse Kost', zoals uitgezonden op 2 februari 2018, heeft VRT een inbreuk begaan op artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet.

10.4. Bij het bepalen van de sanctie houdt de VRM rekening met het gegeven dat het programma in prime time werd uitgezonden en een groot aantal kijkers heeft bereikt. Daarenboven kan de VRM niet voorbijgaan aan het feit dat VRT eerder bij beslissing 2017/046 van 13 november 2017 voor een gelijkaardige inbreuk in hetzelfde programma werd gesanctioneerd.

Een administratieve geldboete van 12.500 euro is in dit geval dan ook een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie een inbreuk vast te stellen op artikel 100, § 1, 3°, van het Mediadecreet;

Overeenkomstig artikel 228, 4°, van het Mediadecreet NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie een administratieve geldboete van 12.500 euro op te leggen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 23 april 2018.

D. PEEREMAN
griffier

P. SOURBRON
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.